Circulaire economie 2020

Week van de circulaire economie

In de week van 3 februari tot en met 7 februari zetten circulaire ondernemers, organisaties en overheidsinstellingen hun deuren open om professionals mee te nemen in de wereld van de circulaire economie. Via de website geven de organiserende partijen in het eerste lustrumjaar honderden evenementen weer, groot en klein, verspreid over alle Nederlandse provincies. Goede voorbeelden krijgen in deze campagneweek een podium en gevestigde en startende bedrijven krijgen handvatten aangereikt om zelf aan de slag te gaan. Interessant natuurlijk: de ideeën over de circulaire economie ontwikkelen zich en de algehele kennis groeit exponentieel.

Nederland circulair in 2050

Ook diverse, door Wissenraet Van Spaendonck ondersteunde branche- en beroepsorganisaties, hebben dagelijks te maken met bovenstaande veranderingen, aangejaagd door o.a. de rapporten van de Ellen MacArther Foundation – waarin adviesbureau McKinsey doorrekeningen heeft gemaakt van het potentieel van de circulaire economie in economisch opzicht – die gerechtvaardigd de aandacht van beleidsmakers trekt.

In het Rijksbrede programma Nederland Circulair in 2050 schetst het kabinet hoe we onze economie kunnen ombuigen naar een duurzame, volledig circulaire economie in 2050. Het programma omschrijft wat nodig is om zuiniger en slimmer met grondstoffen, producten en diensten om te gaan. Zodoende heeft het kabinet 3 doelstellingen geformuleerd om de Nederlandse economie zo snel mogelijk circulair te maken, namelijk;

1. Bestaande productieprocessen maken efficiënter gebruik van grondstoffen zodat er minder grondstoffen nodig zijn.
2. Wanneer nieuw grondstoffen nodig zijn, wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van duurzaam geproduceerde, hernieuwbare (onuitputtelijke) en algemeen beschikbare grondstoffen zoals biomassa: grondstof uit planten, bomen en voedselresten. Dat maakt Nederland minder afhankelijk van fossiele bronnen en het is beter voor het milieu.
3. Nieuwe productiemethodes ontwikkelen en nieuwe producten circulair ontwerpen.

Uiteraard heeft dit gevolgen voor de gehele economie en onze samenleving. Ook sluit deze ontwikkeling feilloos aan op het werkveld van onze organisatie, waarin 100 jaar ervaring in (project) management, advies en ondersteuning is opgebouwd.

Circulaire economie voor branche- en beroepsorganisaties

De vraag die wij vanuit onze professie aan collectieve samenwerkingsverbanden voorleggen is:

Hoe kunnen branche- en beroepsorganisaties ervoor zorgen dat zij voldoen aan de vereisten die de circulaire economie stelt?

De circulaire economie is er in essentie op gericht om het gebruik van grondstoffen te verminderen, hergebruik en recycling te bevorderen, de afvalproductie te beperken en zo de ecologische voetafdruk van menselijke activiteit te verminderen. Hoe meer we ons economisch systeem als een kringloop weten te sluiten, hoe houdbaarder het wordt vanuit ecologisch perspectief en hoe meer we ons huidige lineaire model – waarin grondstoffen worden omgezet in producten die na verbruik worden vernietigd – overbodig maken.

De achterliggende gedachte is dat menselijke activiteit de aarde uitput. Als gevolg van de bevolkingsgroei, uitputting van natuurlijke hulpbronnen en wereldwijde vervuiling staat het huidige economische systeem onder druk. Duurzamer omgaan met onze grondstoffen wordt steeds meer van belang.
Met het Klimaatverdrag van Parijs zijn belangrijke afspraken gemaakt om tot een meer duurzame economie te komen. In 2050 dient de CO2-uitstoot vrijwel tot nul te zijn gedaald. Concreet betekent dit dat in 2050 grondstoffen efficiënt worden ingezet en hergebruikt, zonder schadelijke emissies naar het milieu. Voor zover er nieuwe grondstoffen nodig zijn, worden deze op duurzame wijze gewonnen en wordt verdere aantasting van de sociale en fysieke leefomgeving en de gezondheid voorkomen.

Basisprincipes circulaire economie

De toepasbaarheid van de verschillende basisprincipes wordt veelal onderverdeeld onder de verschillenden R-en. Hier volgen een aantal voorbeelden die daarmee laten zien dat de circulaire economie op onderdelen niet nieuw is:

Rethink & Redesign

Afval bestaat niet als componenten zo worden ontworpen dat ze in ander bedrijfsproces weer in een kringloop kunnen worden gebruikt. Nieuwe netwerken en samenwerking kunnen daarbij helpen.

Reduce & Renew

Mogelijk kunnen er in de productie minder grondstoffen worden gebruikt of kunnen grondstoffen na het oogsten worden hersteld en via duurzaam beheer worden hergebruikt. Zo behoud de bron zijn economische en ecologische waarde.

Reuse, Repair, Recycle

Naast het hergebruiken, repareren en recyclen van producten is het ook mogelijk onderdelen van materialen of restproducten te gebruiken als grondstof van andere producten. Vanuit een soortgelijke gedachte in de Ladder van Lansink is het doel een zo hoogwaardig mogelijk hergebruik, met minimale uitval en negatieve externe effecten.

Recover

Uitkomende bij de laatste stap in de circulaire economie. Hierbij gaat het om energieterugwinning uit materialen. Wanneer reststromen niet meer te hergebruiken, repareren of recyclen zijn, komen zij in de afvalfase terecht. Door correcte (bron)scheiding voor inzamel- en sorteerstromen kan afval als brandstof worden ingezet en energetisch worden toegepast. Hierdoor worden andere fossiele brandstoffen gespaard, en wordt afvalstorten voorkomen.

Minister Stientje van Veldhoven (Milieu en Wonen) gaf het duidelijk aan tijdens de nationale conferentie Circulaire Economie, op maandag 3 februari 2020 in de Fokker Terminal in Den Haag: “Een circulaire economie is cruciaal om onze klimaatdoelen te halen. Uit verschillende rapporten blijkt dat 40 tot 60 procent van onze CO2-uitstoot te maken heeft met productie en grondstoffen. Daarom moet er een markt komen voor secundaire grondstoffen.”

De circulaire economie is onomkeerbaar en hard nodig.

Meer weten?

Circulair ondernemen, individueel, in samenwerken en via het collectief, daar gaan we naar toe. Maar wie en wat heb je daar vervolgens voor nodig? Bij Wissenraet Van Spaendonck vind je de juiste experts, kennis, en het netwerk om met de duurzame toekomst aan de slag te gaan.

Rick Bollen
r.bollen@wispa.nl
telefoon: 013-5944162

Reitseplein 1, 5037 AA Tilburg
Postbus 4076, 5004 JB Tilburg
www.vanspaendonck-wispa.nl